

UUSSISSERÄNDAJATE KOHANEMINE

TEABELEHT

Eesti ühiskonna lõimumise monitooringus 2020 (EIM 2020) mõistetakse uussisserändajate all neid välismaalasi, kes on saabunud Eestisse elama või töötama viimase viie aasta jooksul. Nad andsid enda siin kohanemisele hinnangu kümnepunktiskaalal: 0 – kohaneda on olnud väga keeruline ... 10 – olen kohanenud suurepäraselt.

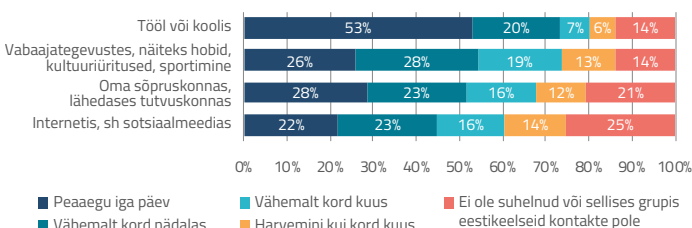
Selgus, et ligikaudu kaks kolmandikku (70%) uussisserändajatest hindab enda kohanemise Eestis väga heaks või suurepärase lähedaseks (skaalapunktid 7–10). Keskmisest paremaks, st heaks kuni suurepäraseks (skaalapunktid 6–10) hindab enda kohanemise 82% uussisserändajatest.

Aja möödudes paraneb ka kohanemistunnetus. Eestis juba viis aastat elanud uussisserändajad hindavad enda kohanemist keskmiselt 6–7 protsendipunkti kõrgemalt kui need, kes on siin elanud ainult aasta.

Just kontaktid, keeleoskus ja keeleõppevõimalused loovad aluse uussisserändajate parimaks kohanemiseks ja pikaajaliseks lõimumiseks Eestiga.

Eestlastega suhtleb aktiivselt (peaaegu iga päev) 32% ja vähemalt korra nädalas 24% uussisserändajatest. Kui veel 2017. aasta EIM-is ei olnud 51% uussisserändajaid aktiivses suhtluses eestlastega, siis 2020. aastal oli see osakaal 44%. Põhikoht, kus nad eestlastega kokku puutuvad ja aktiivselt suhtlevad, on töökoht või kool.

Joonis 2. Uussisserändajate suhtlus eestlastega viimase kuue kuu jooksul suhtlusvaldkonna ja -sageduse alusel.

Allikas: EIM 2020

Ligikaudu 40% Eestis elavate uussisserändajate eesti keele oskus on nii hea, et nad saavad suuresti ilma kõrvalise abita siin hästi hakkama nii igapäevatoimingute kui ka kontaktiloomes ja võrgustumisega. Need inimesed jagunevad keeleoskuse kolme rühma: valdavad eesti keelt vabalt; saavad aru ja räägivad; saavad aru ja räägivad natuke.

Uussisserändajate seas on neid, kes üldse ei plaani eesti keelt õppida, 9%. Sama palju on ka neid uussisserändajaid, kes on lükanud eesti keele õppe plaanid kaugemasse tulevikku.

Ligipääsuga riigi teenustele on uussisserändajad üldiselt rahul. 94% neist hindab heaks ligipääsu ametlikele toimingutele ja menetlustele (tagasispöördujatest (üle kümne aasta väljaspool Eestit elanud Eesti kodakondsuse või välismaalase passiga inimestest) 87%, Eesti rahvastik keskmiselt 80%) ning 90% hindab heaks ligipääsu korrakaitsele ja turvalisusele (tagasispöördujad 94%, Eesti rahvastik keskmiselt 86%).

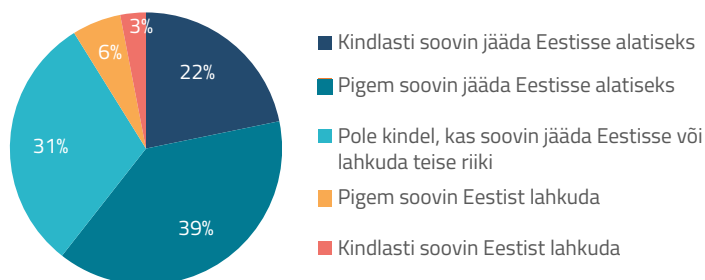
Kogu rahvastikust keskmisest rohkem on uussisserändajad rahul ligipääsuga sotsiaalabile ja hooldusteenustele (81%) ning tööturuteenustele (76%). Eestis uussisserändajate kohanemist ja sisseelamist toetavate teenustega on rahul 86% nendega kokku puutunud uussisserändajatest.

Peamiste põhjuste seas, miks ligipääs mõnele teenusele on olnud halvem kui keskmiselt, nimetasid uussisserändajad infopuudust (u 54% neist vastajatest, kes märkisid ligipääsu halvaks) ja teenuse osutamist neile mittesobivas keeles (31%).

Enim on uussisserändajatel aidanud kohaneda eestlasest või teisest rahvusest sõbrad ja sugulased, kolleegid ja kaasõpilased ning organisatsioon, millega ollakse seotud (tööandja või (üli)kool).

Enda kohta Eesti tööturul peab heaks ja kindlaks ligikaudu 70% Eestis töötavatest uussisserändajatest. Siia rühma kuuluvad inimesed, kelle arvates on nende ametikoht kooskõlas haridustasemega (69%), kes on oma sissetulekuga väga või pigem rahul (71%) ning arvamusel, et soovi korral leiaksid nad järgmise kolme kuu jooksul Eestis sobiva (uue) töökohta (68%). Need näitajad on väga sarnased 2017. aasta EIM-i tulemustega.

Joonis 3. Uussisserändajate jaotus soovi alusel jääda Eestisse elama %.

Allikas: EIM 2020

Küsitlustulemused näitavad, et kindlasti soovib uussisserändajatest Eestisse elama jääda 22% ja pigem 39%, seega on kindel või pigem kindel soov end Eestiga siduda kokku 61%-l siia saabunud uussisserändajatel. See on sarnane tulemus 2017. aasta EIM-iga (58%).

Nagu selgus 2017. aasta EIM-ist, nii soovivad ka 2020. aasta seisuga Eestisse jääda eelkõige kolmandatest riikidest pärit uussisserändajad (68%) ja vähem Euroopa Liidu riikide kodanikud (52%).